

Número 10.

PORTAVEU DE LA DECENCIA

Any I.

Tots els treballs firmats seran passats per las armas.

No's retornan els originals per bascas que tinguin.

Redacció y Administració,
Carrer de Corró, n.º 164, baixos

La correspondencia al Director.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Un trimestre.	1'00 pta.
Número solt.	0'05 »
Número atrassat.	0'15 »

IÀ PRESIRI!

Y aném á parlar d'una altre cosa que moltes de las vegadas té un estret maridatge ab la política absorbent, egoista, de que abominém els catalans; aném á parlar de com s'han incimbellat alguns homes que anys enrera no tenían altre patrimoni que l'hospital y l'hospici; aném á parlar de la manera que alguns que volen sentar plassa d'honrats, detritus de la actual generació, han fonamentat la seva quantiosa riquesa.

Hi han cosas que no poden precisarse; hi han cárrechs que may se podrán formular devant de qui ha de castigarlos; pero el tret de la gent sencera ja's cuyda de senyalar als criminals. Aquets podrán mantenirse exteriorment serens á las acusacions que ab fonaments concrets van d'orella á orella; podrán ajupirse á las fuetadas dels homes honrats: mes la vindicta pública, que jutja fredament las conciencias, precisa ben clar, ab cruesa esglayadora, todas aquestas grans tacas, tot aquet presiri desfet que corromp la societat ahont s'arrossega.

S'ha tingut massa consideració en arrencar las caretas que amagan tantas vergonyas; no'ns hem aixecat encara sobre'ls qui tenen

els dits tacats de sanch, sobre'ls qui guardan l'or amassat sobre la vida de quatre infelissos; no hem marcat encare ab l'estigma d'etern oprobi als mercaders de carn humana...

Si un que ha fet aixó; si un potentat d'aquets no ha sigut amarrat al grillet per no haverse formulat als tribunals las acusacions necessarias; si els seus crims quedan en la foscor, allavors res li es poch.

Allavors ja avessat á la vida llicenciosa pot assaltar las llars honradas, interrompent, per el diner que tot ho corromp, la tranquilitat de las familias; ficat á la política, explotar els bens agens; trepitjar drets, cohibir voluntats; allavors pot abocar, als seus enemics, que s'alsin fent el castell de l'ordre, de l'administració, un vividor llogat á sou, porque'ls posi al seu degradable nivell.

Amichs: Si sabeu un criminal d'aquesta mena, si teniu datos ab que probarho; si sabeu de cap que hagi fet una fortuna, á la sombra, amassada ab sanch, envieuho als Tribunals, pera que estigui allá hont deu estar: A PRESIRI!

Acetat de plom.

CUENTO

—Ola padri.

—Ola tremendo.

—¡Fa temps que no m'heu explicat cap cuento!

—Vaja, donchs; si'm promets no ferme enfadá te n'explicaré un de nou y molt bonich, que no'l has sentit contar may.

—Vinga donchs, ja soch tot orelas.

* * *

—Vet'aquí, que una vegada hi havia en un país, una comarca qual capital semblava que sufrís un càstich de Deu, de mal gobernada.

Durant molts anys, va tenir de sufrir las consecuencias de las disputas de dos vehins que mantenían las discordias entre'ls demés habitants de la Vila, que aqueix titol tenia la capital de la comarca, y tot porque cada un d'ells volia ser el amo.

Dels dos, el que governaba, feya el seu negoci á costas del poble y carregaba ab pagos al seu contrari, qui, cuan governaba, feya lo mateix y aixís passaren molts anys, sacrificant y explotant la Vila per donarse gust y afavorirse la caixa, fins que un dia caigueren de son burro tots dos y se digueren: som ben tontos de varellarnos com fem; d'aquesta manera ens toca disfrutar no mes que la meitat de temps y l'altre meitat pagar y rabiari, si ens entenguesem governaríem quant ens toqués y en comptes de fernos guerra'ns podríem protegir l'un al altre, faríem el negoci mes bé y'ns estalviariem molts disgustos; y tal dit tal fet, desde aquell dia en avant varen formar una especie de unió, que are en diríam cacicat, que durá molts anys, molts... durants el quals, se enriquieren estalviantse de pagar els drets que per llurs negocis els corresponían,

apretant als demés vehíns que no volían reconeixer la seva autoritat y no'ls rendia vasallatje.

* * *

Aixís com he dit varen passar molts anys fen de las sevas, se feren tots dos mol ríchs y-en cambi la Vila semblava un poblet descuidat; embrutits en son negoci, descuidavan els interesos públichs, puig, entre ells dos y algun altre amich de causa tenían copat l'ajuntament constituintse en regidors vitalicis, y la Vila que ben administrada podria semblar una ciutat moderna, neta y bonica, semblava com t'he dit un poble gran, brut y descuidat en tots sentits, tan material com moralment.

* * *

Vet aquí, que'n vista del descuit, deixadesa y mala administració que reinava á la Vila, varen comensar á rundinarne alguns vehíns y comensaren á fer propaganda contra'ls explotadors, publicant els seus abusos; per que tothom ho sapigués, fins feren sortir papers d'imprenta en els qu'es treyan els drapets al sol, arriván á ser un escándol, al enterarsen el públich, fins á tal punt, que aquells que avuy ne diríam cacichs se preocuparen seriament per por de perdre el manech de la paella, y barrina, que barrinarás, per veure com podrian guanyar en la lluita que s'els presentava; lo que mes els molestava eran els papers d'imprenta, per que els deyan las veritats, fent públich lo qu'ells volían que tothom ignorés.

* * *

Vet aquí que un día amohinats de la campanya que contra ells se feya, tingueren una reunió ab els que també mamavan de la pubilla, y que per lo tan eran de la colla, y tots plegats capissaren molt per veure lo qu'els podrian fer á n'aquells desvergonyits qu'es ficavan allí'hont no'ls demanavan y'ls hi destorban el negoci; cada cual hi digué la seva, l'un, els volfa matá á tots, l'altre, els volfa reventá, l'altre, els volfa portá al juljat, resultava que no s'entenían, fins que un d'ells, referín un adagi castellá, que com no entenía, va dir al revés, *un saco clava otro saco* y tot seguit desenrotllá son pensament dihent: ells nos dihen ab papers d'imprenta las veritats, donchs nosaltres els hem de dir també ab papers d'imprenta las mentidas, el que llegeix tan s'empasa una cosa com un altra; tots, semblán haber trobat una solució, aprobaren l'idea, pero al anar á posarla en práctica comensaren á fer compliments per que cap d'ells era capás d'agafar la ploma per ferla escriure; com que tots se trovaren en el mateix cas, no's donaren vergonya de reconeixer incapasos; un digué, noys, lo que no's te's busca, com que no'ns ha tirat la ploma, hem de buscar qui'ns supleixi. Aceptada l'idea, tots posaren el cap entre las mans y'ls cotsers sobre la taula rumián á qui podrian confiar la missió de que escribis mentidas contra'ls seus contraris, y ru-

mía, que rumiarás, fins que al cap d'un rato, un se dona un cop al cap dihent ¡ja el tinch! tots sel miraren ab satisfacció per haberlos tret de pena. ¿Qui es? ¿qui es? tots preguntaren, y el descubridor digué: per escriure no hi ha com la gent de lletras, y per lletras no hi ha com els mestres. Per aquí corre una especie de semi-ex-mestre que l'han tret de per tot arreu ahont ha estat y qu'en materias d'escriure ne sab molt, es ben bé alló qu'en dihen, tan bona cara posa ab una mentida com ab una veritat. Y ¿qui es aquet que no sé com li heu dit de mestre?

Es un que va sortir ab la cua entre cammas d'un Castell y tot sol sen va anar á un altre Castell de Roca, d'ahont també l'acaban de treure á fora, cuan el vejeu, la cara ja'l recomana y cuan el llegireu ne quedareu escruixits de lo bé que ho fá, y tots contents pensantse haber resolt el problema, ja volían comensar deseguida, cuan un dels de la colla feu notar, que'l tal enlletrat era republicá y que tal volta no voldria servir al caciquisme. El que l'havía proposat digué: això no vos fasse por, el conech mes que vosaltres, es d'aquells que'ls castellans dihen que «tanto sirven para un barrido, como para fregado», á mes dels vicis que l'adornan, no te mes conviccions que'ls cuartos; y escriurá á gust de qui pagui.

Vet aquí que tots se convenceren de las rahóns esposadas y concertaren al tal escriptor perque fes sortir un diari que ho fes ben fort contra els revolucionaris, ab la consigna tant sols, ¡de que ho fes fort!

* * *

Vet aquí, que al cap de pochos días, comensan á sortir els impresos confeccionats ó escrits per la eminencia y ho feu tant fort y ab tant mala sombra, que caigueren com una bomba sobre els que'l pagaban y el desastre fou tant gros, que tingueren de dirli prou, perque á mes de ser la burla de tots els de la vila, se trovaren que encare feyan favor á la causa de'ls seus contraris. Com que la culpa no era del sabi, per que feu lo que li habían manat, li cambiaren las ordres y fins cambiaren el nom del periódich, volguentli donar una forma mes séria, tot, per veure si agafarian prossélits, pero com la cabra sempre tira á la montanya, el tal sabi, no sabía reprimirse, y omplía el periódich, copiant trosos d'altres—que aixó es molt cómodo—ficantli, entre tros y tros, alguna tonteria de las que la seva mala fé li sugereixen, dihent mentidas tant ridículas y calumnias tant indecentas, que feu que'l semanari produhis els mateixos desastrosos efectes que'l primer, de resultas del qual, no se lo que va passar, pero crech que si no hagués sigut per el *maleit que dirán*, ja haurían enviat al tal lletrat fora de Catalunya, per que may mes tinguesen ocasió de aprofitar sos oficis, que tant bons resultats els ha donat; deixarian corre alló del *Pueblo da Verano*, per que ja s'acosta el fret y cuan una eina no va bé per la feina que ha de fer, val mes arre-

conarla, que perdre el temps.

Derrera la porta n'hi un fus y per avuy acabat amen Jesús.

Valent.

Reflexions de un matuté

Diu que'l calaix d'en Bou creix,
no hu faria si fos frare,
si sols mon negoci es are
el de llangonisa y greix!
Tinch la botiga replena
els pernills molt ben penjats
res, son tocinos passats
pro cuan la lluna no es plena
aprofito la foscó
y ab lo *mutis* dels burots
pasa *porch* per bestia grossa
que aixó no hu poden fer tots.
Res de busca papeletas
ni si pesa tant ni cuant
no'm agrada aná affuixant
baix Sant Roch molts pessetas.
Y es reconeix mon talent,
saben soch aprofitat
fins soch (¿) d'una Societat
¿qui ho diria? president.
Que soch (!) un frare ja hu sé,
que afaito 'ls bens comunals....
perque son tant carcamals
mon Deu y patria, es calé.
¿No cobra en Sinia el molt dropro
tenint fins qui vá á firmá?
¿no passa sense pagá
en Pepet l'oli de coco?
¿Satisfá las portadoras de ví
en Quel, y l'aiguarden?
¿trevalla gaire el Valent
y en Ventura, molts horas?
¿L'Antoné no ven l'arrós
fent á tothom competencia?
fins el *Nas*, ¿no te llicencia
de fe'ls beures ab... d'allós?
¿No cobra un mestre trapella
que fins l'honra s'ha venut
y asegura l'escudella
escribint un paper brut?
¿No so encare mes honrat
que no aquest mal retratista
que un cop cobrat, per la pista
del treball encarregat?
Tot aixó que no es gens noble
¿no hu pagan sens protesta
tots aquells que van vota
als que administran al poble?
¿Doncas que ni hagi un mes
que s'atrapi á la mamella
y xumi la vaca aquella...
no trobo que siga res!
La cuestió es fe'l *paquet*
y dançá al só d'aquell ball
¡fe'l poble ruch y ximplet
y anar naltres á caball!

Xicoira.

APOTEOSIS

El senyor Guix, ab sas *Caricias* del «Sevillano», trovem que esté una mica, mica, mes indecent que ab aquella gran obra seva, en que tothom mort sucant els dits dintre una gibrelleta.

En aquell *argumento*, sols hi trovem á faltar l'apoteosis final, que podria fershi de la següent manera:

Al centro, primera caixa, un burro ca-

rregat de ciment, vestit de periodista, en el precís moment que treu el calaix dels trons; per fer mes efecte, las orellas del tal burro figurarán las d'un autor dramàtic, com á estrella eclipsadora dels genis de l'escena catalana.

A son entorn, gran ball de morts, que per estar mes en caràcter, podrian esser de San Celoni ó de Corró, portant en lloch ben visible las mostrás criminals, que podrian compondrers d'un líquit, que si no ho fos, podria ser aiguardent compost ab Acetat de plom.

Després, podria destacar-se, per sobre de tot, una figura caciquista escampant á doijo monedas, per fer mes efecte, podrian estar tacadas ab sanch de las víctimas envenenadas; tot aixó, al objecte d'ofegar l'expedient que tindria de portarlo á presiri.

Per final, no hi estaria de mes un bon espetech de trons y llamps y en el fondo de tot, illuminat ab focs de bengala, un lleterero que digués: DE COS PRESENT, ensenyant á son dessota, á uns hereus com disfrutaban d'una fortuna acoblada á costa de la sanch de las víctimas presents y ab l'ignominia d'un odiós vassallatje imposit á tot un poble digne de mellor sort.

A n'aquí sí, Teló rápit, ben rápit.

Son dolsa.

CANTARELLAS

Si vols saber qui administra els consums, fes el panoli, no hi ha com no pagar res cuan te portin un bot d'oli.

El diputat del si y no un projecte n'ha lograt, fe un pont á la carretera per no espatllar el calsat.

«Hojas del árbol caídas» señal de que l'arbre mort, perxó es reparteixen fullas per queix poble á dret y tort.

Sabém que te molta feina un fabricant de bastons, com se coneix que haurá trangul arribant las eleccions.

A vint y á trenta la pesa, senyors vajintse acostant; concejals que lo cap mouen si del fil los van tirant.

Psts.

Picadas

Dias passats els arreplegadissos del caciquisme varen ser convidats á Cullera, per en Travé. Allí hi vessá tot. Diu que s'atiparen de valent reventjansa ab escreix del dejuni del dia del escrutini. El candidat á l'aygua obsequiá als seus ab artistichs regalos, destacantse, sobre tots, un meló, present que feu al eloqüent Pep. La testa revestí molt interés, pero no tot l'interés que'ls interesats se prometían, donchs se diu que la broma costá als convidats la friolera de nou mil pessetas.

Bonich y hermós espectacle, entrin riuran de debò; en Quel aquí fa equilibris, canta de rabia en Badó,

en Bou fa la figuereta,
en Pep dorm com un liró,
y en Travé es frega la cara
que li escupí lo dalló.

Havém de confessar qu'en aquets avensats temps en que no val á badar, encare estabam més atrassats de noticias qu'en Ventureta de Dret civil. Si senyors, sí; vivíam á la lluna de Valencia referent á qui eran els arreplegadissos del *Sevillano*. Avuy ja estém orientats; avuy ja sabém que, quin mes, quin menos, tots viuhem de l'arrós. Son del gremi dels deu rals. ¡Per xó se'ls hi veu la *punxa!*...

¡No'n volíam saber d'altre! El *redactor* del *Sevillano* que va endosar als granollerins aquella *composició química* sobre la manera d'embrutar periódichs bruts, cosa en que hi té trassa es

nada menos
que un galeno.

A n'aquest senyor no'ns entretindrém á recordar-li la Retórica perque es inútil recordar-li res que no siguin bailarinas; pero sí que li dirém que un delegat d'higiene hauria de procurar el sanejament d'una població d'altre manera que ab la infecció moral de certas *produccions* poéticas (!).

Es home molt avensat
el tender de las *ganancias*,
donchs avans de matá el porch
ja despatxa butifarras.

¡Adiós, cuerpo gentil! Y com t'envejém, Estrany, aquella *pose* especial que adoptas al defensar el programa *demócrata* al Ajuntament. ¡Y quina facilitat en dir: que paguin més que la pubilla está seca!

¡Home! Vosté qu'es de la comissió de consums ¿no podria regatejarnos aquets *discursos* á tall de Pep á la Diputació, que ofenen la ermilla nostra? Nosaltres enteném que allí hont té obligació d'enrrahonar es á Sant Roch, que es precisament allá ahont no bada la boca.

Are hi ha un nou procediment pera afeytar á Sant Roch: el procediment del endós de butifarras y d'altres *ingredientes* per l'istil. L'endós s'efectúa per altre procediment, el del transport. D'aquí que

De La Roca á Granollers
venen moltas carretadas,
¿de qué son? Oh ja ho veureu...
Com que al mon hi ha tanta llana...

¡Y tornemhi ab el noyet dels macarrons! Nosaltres que'ns creyam que'l seu sustento era un problema, ens hem equivocat; la seva vida es una cosa tan incontrovertible (per ara) com un axiome. Figurintse que cobra de dos puestos diferents y una sola caixa verdadera; la del poble: cobra com á assessor d'un ajuntament!!! y com á noy Quim ó administrador d'uns consums. No sabíam que per aquet elevat càrrech se necesités un home llisenciat en lleys, però, en fí, are si que ho sabém; lo que no ens podém emparar es qu'ell sigui *assessor*; per que per assessor es necessita criteri, y d'aixó ell no'n te ni n'ha sentit á parlar may, dich no'n te, te'l criteri de'n Balmes y encare enquadernat en rústica. ¡Ell assessor! Qualsevol dia no trovaríam gens estrany que encomanés al Ajuntament la compra de tots els carretons de cocos que *pululan* per aquest país, y dich aixó, per que sabém que éll es un entusiasta de l'aygua de coco.

Qualsevol dia sentirem dir que'n Galeno filarmónich ha tingut la flor natural en el certamen celebrat á... Collbató per exemple, ó á las taulas de l'Unió, y la flor natural deurá ser com á Metje una flor de Malvas, perque la veritat, las sevas poesias no están á la altura de cap altra flor; molta indecencia, molta bestiesa, però el conjunt ne resulta: poca urbanitat.

Are ves com el mestre mal-casat ens participa cosas íntimas. Cregui senyor Magister, si jo fos el *Soqué* m'empiparía, perque vosté indirectament ab alló que diu en el «Pueblo» que «todo son caciques á manera de patronos que llama chocolate á cualquier desecho» ens ve á dir que la dona del retratista en lloch de xacolata desfeta pera desdejunar, se li dona *viraje fijador* pero aygualit. Vetho aquí per que tot li surt del cap á tall de xacolata desfeta, aixó es sense substancia ni gust; á vosté l'havérseli separat la seva dona el perjudica molt per tots cantons, principalment pe'l cantó de la xacolata.

Res, es alló ¿que no hi ha feina d'advocat? Donchs fem com en Fontcuberta (ay! are ja hi tornava) fem fullas. Aixó es lo que precisament devia dirse en Ventureta, aquell dels macarrons en perill, un dematí número mil y tants dels que ell *disfrutava* sense trevall del ofici, devia comensar ab consideracions á n'el estat actual de la societat qu'es com si diguessim l'estat actual de la política de la vila y alló, per associació d'ideas devia pensar ab la causa de la seva desgracia ó sigui de la seva cessantia y ja ho veurás, com els revento á n'aquets criaturas! Vinga paper y pluma y tinta y... *dió á luz*, que diria en Guix, una fulla, y éll que sí, el *murri* la firma ab el nom de *Varios republicanos* y un cop firmada la va fé *imprenta* (que diu éll) y un cop *imprentada* agatá un home y la fá *expendí* y... botetada á n'els de *La Razón!* ¿oy que's *pillin* aquet *joven* y *ya cesante* noyet d'en Sinia?

Perque la veritat, la fulla en sí no te res per desmereixer, lo únich que no vaig trovar ab circumstancias va esser lo de la firma, perque, ell sol firmarse com á *varios*... oh y además *republicanos*. Si li agracés l'Anís Faust, ens faria creurer que estava *alucinad* en els moments de colocar la firma, y además d'etivocarse ab el número, cambiaba també d'idea, ja que no teníam noticia de que fos republicá, encare que pot ser ha fet *campmàs* ab el mestre de La Roca; com que son tal para qual tots dos viuhem á l'esquena dels altres—el mestre á *sobre* els cacichs, ell á *sobre* el sogre ¡sort ne té!

Com que aném replens d'original, havém retrassat pera la setmana vinenta algunes *consideracions* que ja havíam promés.

Imp. de E. Garrell.—Granollers.

SECCIO D'ANUNCIS

GRAN FONDA DE SISOS

Magatsems de Xicoira

Se donan lliçons pera aguantarse 20 ANYS essent concejal.

Especialitat en la administració de diners dels altres y en **estirar l'orella á n'en Jordi.**

TROVO DE CARTERAS PER EL PROCEDIMENT DEL COIXÍ.

Se proporcionan empleus.

¡MATALAZERO! ¡OJO! ¡PORCURAS!

¡GRAN BARATO!

¡SIN RIVAL!

Depósito de **MARFEGAS** adecuadas para la **JUVENTUD.**

Ni encontrareis de Ciertas (?) desde 5 pasetas an arriba á 5 idem. idem. an abajo.

No decarse angañar, no cuanfundirse. Llebo bidrieras.

Llavero: Qeo, Fuente y Cubierta.

Fábrica de Grassiosas, Sifons y Aixarops

Marca registrada

N A S

ab privilegi.

Grassiosas dolças ab forsa sacarina pera rebentar els ventrells mes resistents.

Sifons pera ajudar la digestió dels que s'alimentan DEL FONDO.

Se donan 5 cupons per cada ral de gasto; á cent cupons regalem cunills de Guix ó concejals d'Ajuntament.

Fabricant: Senyor Pellissot.

Gran Salò de Llimpiabotas

“EL PUEBLO CACIQUIL”

á cárrech de *Cierto Pez*, **MAESTRO** en el arte d'enllustrar á la perfección als cacichs, á cambi d'un empleo ó retribución adecuada á sus méritos y á sa inconsecuencia.

Especialitat de la marca que te per lema:

FER DE JUDAS Á LAS CAUSAS NOBLES Y DE JUSTICIA.

Sols s'enllustra ab **BETUN** del trust cací-comercial.

Pera mes informes dirigirse á Castelltersol y á La Roca.